

Kolumna Stefan Feller, šefa Policijske jedinice u Briselu za Nezavisne novine

Restrukturiranje policije – evropska perspektiva

Brisel sa velikom pažnjom prati proces restrukturiranja policije u BiH, i to ne samo kao kockicu koju treba prekrižiti prije nego što BiH može krenuti dalje u narednu fazu pridruživanja, nego zbog toga što kriminal na ulicama Banja Luke, Sarajeva ili Mostara ima direktan uticaj na kriminal na ulicama naših prijestonica. Iako je trgovinski balans BiH generalno negativan, što se tiče kriminala, priča je obrnuta. Ovaj region u cjelini služi kao ruta za trgovinu drogom, oružjem i ljudima.

BiH i EU dijele zajedničke vrijednosti i ciljeve. Jasno je da im je zajednički interes za sigurnost, i to u stabilnom okruženju koje garantira miran život građanima i služi kao osnova za investiranje koje može održavati ekonomski rast. To je razlog što je strukturalna reforma policije jedan od preduslova EU za otvaranje pregovora o Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju. EU zahtijeva da se u BiH provedu strukturalne reforme kojima će se racionalizirati policijske usluge i koje će se provesti unutar funkcionalnih područja koja podstiču efikasnost policijskog rada. Ovo nije – kako navode neki beskrupulozni političari – udar na nadležnosti RS. Činjenica je da će onaj policajac koga danas vidite u patroli na ulici biti isti policajac u toj istoj patroli i nakon provedenih reformi, i radit će u istoj lokalnoj policijskoj stanici.

Razjedinjen policijski sistem u BiH je velika prepreka za stvaranje i održavanje sigurnog okruženja. Upravo taj postojeći sistem sprečava policiju da se uspješno bori protiv

kriminala. A i sam sistem se pokazao kao laka meta za politički uticaj.

Ovo sve znači da policajci i građani nemaju koristi od sadašnjeg sistema, dok kriminalci imaju.

Za vrijeme dok sam bio policijski komesar na Kosovu, mi smo provodili opsežne istrage organiziranog kriminala i kriminala koji se dovodi u vezu sa trgovinom narkoticima i ljudima. Nije tajna da neke od glavnih ruta za ovu trgovinu prolaze kroz Balkan i dalje kroz BiH. Mi smo na Kosovu imali dosta uspjeha, ali smo često u kritičnim fazama istrage gubili dragocjeno vrijeme jer smo morali saradivati sa velikim brojem policijskih organa.

Bili smo primorani da posmatramo kako se kriminalci i droga kreću slobodnije nego policajci koji su radili na njihovom gonjenju i hapšenju. Nije nedostatak profesionalizma na strani lokalne policije bilo to što je sprečavalo efikasan policijski rad – to je bio sam sistem.

I ne samo da sistem ne funkcioniše – on isto tako puno košta. A građani su ti koji moraju snositi teret tog troška. Kako opravdati policijski sistem koji skoro 65 posto svojih sredstava troši na administraciju? Takvu potrošnju nikada ne bismo mogli odbraniti u mojoj državi. Zar poreski obveznici u BiH ne zaslužuju više za svoj novac? Izračunato je da bi se ovom reformom u policiji moglo uštedjeti nekih 140 miliona KM godišnje!

I konačno, najosnovnija osobina policijskog rada u Evropi je da se politika ne smije uplitati u operativni policijski rad. Mi u Policijskoj jedinici u Briselu sa zabrinutošću zapažamo da se u BiH još uvijek vrši politički pritisak na policiju. To mora prestati.

Oni koji se protive restrukturiranju policije nisu ponudili niti jedan argument sa profesionalnog stanovišta za tezu kako sadašnji sistem treba zadržati. Zašto nisu? Zato što sve

činjenice govore protivno tome.

Restrukturiranje policije znači bolji rad policije; sigurniju BiH; efikasniju borbu protiv kriminala. Za jedinstvenu policijsku strukturu ne postoji ostvariva alternativa. Ako želimo manje droge na ulici, moramo omogućiti policiji da obavlja svoj posao. Ako želimo manje krađa automobila, manje provalnih krađa, manje nasilja, onda moramo uvesti moderan policijski sistem koji će omogućiti policajcu da brzo i efikasno odgovori na počinjeno krivično djelo. To je ono što od BiH može načiniti sigurnije mjesto.

To je u interesu BiH, kao i Evrope.

Stefan Feller je obavljao dužnost direktora policije u svom rodnom regionu Rhine-Westphalia, Njemačka, i dužnost policijskog komesara pri UNMIK-u. Trenutno vrši dužnost šefa Policijske jedinice u Briselu, koja vrši dužnost savjetnika EU o policijskoj politici.